

Oświadczenia zdrowotne w znakowaniu suplementów diety

Stosowanie oświadczeń zdrowotnych.

Oświadczenia zdrowotne są najchętniej wykorzystywanymi elementami znakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety. Są to wszelkiego rodzaju przekazy o charakterze komercyjnym skierowane do konsumentów, które stwierdzają lub sugerują korzystny wpływ suplementów diety lub ich składników na zdrowie. Możliwość korzystania z oświadczeń zdrowotnych regulowana jest przepisami prawnymi, które szczegółowo określają zasady ich stosowania. Akty prawne dotyczące znakowania suplementów diety mają na celu ochronę konsumentów i podkreślenie różnicy między suplementem diety, jako środkiem spożywczym, a lekiem oraz ograniczenie nadużyć, w tym przypisywania preparatom właściwości, których nie posiadają.

Znakowanie, jak również prezentacja i reklama suplementów diety z wykorzystaniem oświadczeń zdrowotnych regulowane są rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności (sprostowanie Dz. U. UE. L 12 z 18.1.07, s. 3-18), rozporządzeniem Komisji (UE) nr 432/2012 z dnia 16 maja 2012 r. ustanawiającym wykaz dopuszczonych oświadczeń zdrowotnych dotyczących żywności, innych niż oświadczenia odnoszące się do zmniejszenia ryzyka choroby oraz rozwoju i zdrowia dzieci (Dz. U. UE L 136/1 z 25.05.2012 r. ze zm.) oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...) (Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2011, str. 18-63 ze zm.)

Informacje nt. wykazów dozwolonych do stosowania w oznakowaniu oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych znajdują się na stronie internetowej Komisji Europejskiej.

Na podstawie rozporządzenia nr 1924/2006 Komisja Europejska wydaje rozporządzenia i decyzje wykonawcze dotyczące autoryzacji bądź odrzucenia poszczególnych oświadczeń. Ponadto Komisja tworzy i prowadzi na bieżąco unijny rejestr zatwierdzonych oraz odrzuconych oświadczeń zdrowotnych (i żywieniowych), w którym można znaleźć informacje na temat obecnie dozwolonych oświadczeń (<http://ec.europa.eu/nuhclaims/>).

Zatwierdzone oświadczenia zdrowotne, mogą być stosowane przez wszystkie podmioty działające na rynku spożywczym, pod warunkiem, że spełniają one szczegółowe warunki stosowania dopuszczonych oświadczeń oraz są zgodne z zasadami i wymaganiami rozporządzenia (WE) nr 1924/2006.

Niedozwolone są (zgodnie z art. 12 rozporządzenia nr 1924/2006):

- oświadczenia, które sugerują, że niespożycie danej żywności mogłoby mieć negatywny wpływ na zdrowie;
- oświadczenia, które odwołują się do szybkości lub wielkości obniżenia masy ciała;
- oświadczenia, które odwołują się do zaleceń poszczególnych lekarzy lub specjalistów w zakresie zdrowia i innych stowarzyszeń niewymienionych w art. 11

Oświadczenia zdrowotne nie mogą (zgodnie z art. 3 rozporządzenia nr 1924/2006):

- być nieprawdziwe, niejednoznaczne lub wprowadzające w błąd;
- budzić wątpliwości co do bezpieczeństwa lub adekwatności odżywczej innej żywności;
- zachęcać do nadmiernego spożycia danej żywności;
- stwierdzać, sugerować lub dawać do zrozumienia, że zrównoważony i zróżnicowany sposób odżywiania się nie może zapewnić odpowiednich ilości składników odżywczych w ujęciu ogólnym;
- odnosić się do zmian w funkcjonowaniu organizmu w sposób wzbudzający lub wykorzystujący lęk u konsumenta przy pomocy tekstu bądź przy pomocy obrazów, przedstawień graficznych lub symbolicznych.

W przypadku stosowania oświadczeń o zmniejszeniu ryzyka choroby przy etykietowaniu, a jeśli ono nie występuje — w prezentacji lub w reklamie, zamieszcza się również stwierdzenie, że istnieje wiele czynników ryzyka choroby, której dotyczy oświadczenie, i że zmiana jednego z tych czynników ryzyka może wywierać korzystny wpływ lub nie wywierać go.

Źródła informacji o możliwości stosowania oświadczeń zdrowotnych:

- unijny rejestr oświadczeń
- wykaz utworzony w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 432/2012 z dnia 16 maja 2012 r. (podlegający zmianom i uzupełniany o nowe oświadczenia);
- tzw. pending list - grupa oświadczeń zdrowotnych z art. 13 pozostających w procesie oceny, które mogą być nadal stosowane zgodnie z art. 28 ust. 5 i 6 rozporządzenia nr 1924/2006 do czasu podjęcia przez Komisję ostatecznej decyzji, opublikowane na stronie internetowej Komisji w postaci listy numerów identyfikacyjnych.

Sankcje za nieprzestrzeganie przepisów w zakresie oświadczeń zdrowotnych.

Art. 103 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia stanowi, że podmiot nieprzestrzegający wymagań w zakresie znakowania środków spożywczych, w tym w zakresie prezentacji, reklamy i promocji, podlega karze pieniężnej w wysokości do trzydziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Zgodnie z art. 104 ust. 1 ww. ustawy kary pieniężne wymierza, w drodze decyzji, właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny.